

Velký Bor, Jetenovice, Slivonice

červen, červenec 2023

Slovo

pana starosty ...

Vážení spoluobčané,

vítám Vás u letního vydání Velkoborských novin. Ještě jsme se ani pořádně neohřáli, a co nevidět nastane letní rovnodennost a dny se začnou pomalu, ale jistě krátit. Avšak prázdniny a letní dovolené jsou ještě před námi.

V neděli 30. dubna byly ve všech našich obcích *vztyčeny májky*. Při této akci se schází mnoho lidí, někteří si přijdou jen opéci buřty, jiní u májky stráví skoro celý den, neboť tento symbol jara je potřeba přes noc hlídat, aby májku nikdo nepodřízl.

V pátek 5. května navštívila naši obec kolona dobových vozidel americké armády v rámci *oslav osvobození a konce 2. světové války*. Na návsi se sešlo hodně lidí, kteří si mohli prohlédnout válečné automobily a zbraně. Také byl položen věnec k pomníku padlým.

V sobotu 20. května proběhla na hřišti ve Velkém Boru *okresková soutěž hasičských družstev*. Velkoborští hasiči i hasičky obsadily první místa a tak postoupili do vyřazovacích soutěží. Ženám se na vyřazovací soutěži v Rabí nedařilo, muži na vyřazovací soutěži, která se konala 10. června ve Velkém Boru, obsadili první místo a postoupili do okresní soutěže, která se konala 17. června v Čejkovech, kde obsadili 15. místo.

26. května proběhl v místním kostele tradiční májový koncert chrámového a pěveckého sboru Velkobor za účasti Tria Viléma Veverky. Kdo přišel, zažil příjemný podvečer.

V letošním roce vyměníme ve všech obcích svítidla veřejného osvětlení. Nainstalována budou nová LED světla a vysokotlaké sodíkové výbojky budou nahrazeny LED žárovkami, čímž ušetříme cca 60 %

elektrické energie.

V pátek 23. června od 17 hodin proběhne ve výstavní síni obecního úřadu vernisáž **výstavy „Panenky pro potěšení“**. Při zahájení zazpívá pěvecký sbor Velkobor a následně bude vyhrávat Duo bráchrův na harmoniky. Všechny vystavené předměty jsou ze sbírky paní Jarmily Strakové z Andělic. Všichni jste srdečně zváni. *Výstava bude otevřena také v neděli 10 – 17 hodin a následně v pracovní době obecního úřadu nebo po telefonické domluvě do 23. července 2023.*

O pouti 25. června rozbalí své atrakce na návsi ve Velkém Boru firma Flachs. Vezměte své ratolesti a přijďte si užít pouťových radostí.

V sobotu 22. července se přijďte pobavit k rybníku u hřiště, kde proběhne akce „**Velkoborská lávka**“, tj. přejezd lávky přes rybník na kole a s kolečkem.

V sobotu 12. srpna od 15 hodin se uskuteční **protestní pochod proti hlubinnému úložišti radioaktivního odpadu**. Pěšky nebo na kole se vyrazí od kulturního domu z Pačejova – nádraží, cíl bude v Maňovicích, kde bude připraveno občerstvení. Hosté ve svých projevech zhodnotí aktuální stav k současné situaci kolem úložiště jaderného odpadu.

Přeji Vám úžasné prožité léto, krásnou dovolenou bez starostí a děkuji všem, kteří bez váhání ochotně pomáhají při zajišťování různých akcí a úklidu obcí. Mějte se dobře a ať Vás život baví.

oslavenci v červenci

65 let Motičáková Dagmar Velký Bor
 65 let Šimanovská Václava Velký Bor
 75 let Zrnová Libuše Slivonice

oslavenci v srpnu

65 let Janeček Jiří Jetenovice
 80 let Haustein Karel Velký Bor
 80 let Nováková Jiřina Velký Bor
 84 let Strolený Václav Velký Bor

Oslavencům přejeme hodně štěstí a zdraví.

Gratulujeme
k narození
Josífka Makrlíka
 25. 5. 2023

Přejeme
hodně štěstí a zdraví

30. 4. stavění májky

Májka je oslavována jako symbol lásky, plodnosti a mládí – ale také jako strážce obce. Tradičně se muži vydávají poslední dubnový den do lesa, aby uřízli co nejvyšší strom. Muži z budoucí májky oloupou kůru, oklestí ji a děvčata ozdobí její vršek stuhami a krepáky. Pod korunou stromu je uvázán ozdobený věnec, který symbolizuje panenství dívek ve vsi. Právě kvůli němu musí mladíci hlídat májku přes noc! Chlapci z okolních vesnic se totiž během noci mohou pokusit májku pokácet, a získat tak symbolické panenství děvčat pro sebe. Dodnes je nebetyčnou ostudou, pokud muži svou májku nedokáží přes noc uhlídat.

Zamyšlení

P. Stanislava Bušty

Vzhledem k tomu, že

uzávěrka toho čísla Velkoborských novin byla stanovena na 11. června, dá se téměř zcela jistě předpokládat, že toto vydání Velkoborských vyjde před velkoborskou poutí, takže to bude, dalo by se to tak jaksí říci, vydání „pouťové“. A poněvadž tato pout' má bezesporu původ náboženský, tak bych si dovolil, snad mi to nikdo nebude mít za zlé, uvést něco z toho „kostelního“, něco biblického, něco o svatém, jehož jméno je v názvu velkoborského kostela. Ano, velkoborský kostel má titul, název: Narození sv. Jana Křtitele, i když na obraze na hlavním oltáři je výjev Křtu Páně. Ten, kdo křtí Ježíše v řece Jordánu, je právě náš ctěný svatý Jan Křtitel. Podle toho má také ten svatý Jan přízvisko Křtitel. V církvéním liturgickém kalendáři Římskokatolické církve svátek Narození svatého Jana Křtitele je 24. června, letos v sobotu, a tak pout' se bude slavit následující neděli 25. června.

Stejně jako u lidí, tak i u kostelů se slaví narozeniny a svátek. U kostela narozeniny je vlastně datum jeho posvěcení, tedy slaví se tzv. „posvícení“, a svátek kostela se slaví jako „pout'“. Původ slova „pout'“ je od slova putovat. Lidé putovali do kostelů v den jejich svátku s vírou, že právě na toto místo v tento sváteční den Bůh jaksí více milostivě shlíží, a tudíž, že tam ti přicházející více milostí od Boha obdrží. A toho, že tam v ten den sváteční přichází více lidí, využívali vynalézavě „kramáři“ k nabídce různého zboží k prodeji. A pak s k nim přidali jiní, kteří nabízeli různé zábavné pouťové atrakce. Takže kolem kostelů, či jim co nejbližší, pak v den „pouti“ byly různé „krámky“ (prodejní stánky) s rozličným „pouťovým“ zbožím a různé pouťové zábavné pouťové atrakce. A těch „krámů a krámků“ a pouťových atrakcí přibývalo, čím větší místo (obec, či město), tím toho bylo více a nabídka pestřejší, až to dospělo do dnešní doby, zájem o „to“ vše doprovodné je stále větší a větší a o to hlavní, o to „kostelní“ stále menší. A pro mnohé dnes „pout' je „to okolo“, a o to „hlavní původní“ zájem již žádný. „Pout'“ - to je dnes pro mnohé jen to „okolní“, to průvodní, doprovodné, to „vedlejší“ - krámy a krámky, prodejní stánky s rozličným zbožím, všelike zábavné atrakce a kulturní, společenské, sportovní a jiné rozličné akce, dobrý oběd, dobré jídlo, dobré pití a s příbuznými, přáteli a známými se sejít, pěkného rodinného, přátelského času prožít.

Tak o tom jsem nechtěl vlastně ani psát, ale už jsem napsal, tak podle původního záměru budu psát dál, a sice něco biblického o svatém Janu Křtiteli. O něm se dočteme v Bibli, v části zvané „Nový Zákon“. Tedy Křtitel Jan je jednou u význačných novozákonních postav. Jistě asi všichni znají, ale možná i někdo nezná, i to se může být, i to se může stát, ono totiž o Bibli

a o tom biblickém nebylo v době „minulé“, a ani dnes s postupující ateizací národa, není zas až tak „v módě“ o něčem takovém psát. Tedy jen připomenu, že Bible, takzvaná „Kniha knih“, má dvě části: Starý a Nový Zákon. Starý Zákon je do Ježíše Krista a Nový Zákon o životě Ježíše Krista a dál. O Ježíši Kristu, jeho životě, učení, skutech vypráví první čtyři knihy Nového Zákona, tak zvaná evangelia: Matouš, Marek, Lukáš, Jan. Slovo „evangelium“ znamená „dobrou, radostnou zvěst“ - zvěst, zprávu o narození, životě, učení a díle Spasitele, Vykupitele Ježíše Krista. V Matoušově evangeliu se dočteme o Janu Křtiteli: V té době vystoupil Jan Křtitel a kázal v Judské poušti: „Změňte své smýšlení, neboť království nebeské je blízko.“ Jan byl totiž ten, o němž je řečeno u proroka Izaiáše: Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Pánu, vyrovnejte mu stezky. Tehdy přišel Ježíš z Galileje k Jorádnou za Janem, aby se dal od něho pokřtít. ... Jakmile byl Ježíš pokřtěn, vystoupil z vody. V tom se otevřelo nebe a viděl Ducha Božího jako holubici, jak se snáší a sestupuje na něho. A z nebe se ozval hlas: „Toto je můj milovaný Syn, v něm jsem našel zalíbení.“ Krátce po Křtu Páně byl Jan Křtitel zatčen a uvězněn. Ne kvůli tomu, že pokřtí Ježíše, ale proto, že si dovolil králi Herodovi vytknout, že není dovoleno, aby žil s manželkou svého bratra Filipa. (A to ti „mocní“ nemají rádi, když si jim někdo dovolí říci, že nejsou všemocní, že ani jim není vše dovoleno, že dokonce i jim je něco nedovoleno, ba přímo Bohem zakázáno.) A taky nakonec kvůli této „troufalosti“ přišel Křtitel Jan o hlavu. Došlo k tomu na přání právě „oné“ manželky Herodova bratra Filipa, Herodiady, která ze shora uvedeného důvodu Jana Křtitele neměla v lásce, ba ho nenáviděla. Ale to jsem už popořel ve vyprávění Matoušova evangelia trochu dál.

Ještě malá zmínka o tom, když byl Jan Křtitel ve vězení: Jan ve vězení slyšel o Kristových činech. Poslal tedy k němu své učedníky s dotazem: „Jsi ty ten, který má přijít, anebo máme čekat jiného?“ Ježíš jim odpověděl: „Jděte a podejte Janovi zprávu o tom, co slyšíte vidíte: slepí vidí, chromí chodí, malomocní se očišťují, hluchí slyší, mrtví vstávají, chudým se hlásá radostná zvěst. A blahoslavený, komu nejsem kamenem úrazu.“ (Jmenované mocné činy měl podle proroků konat slíbený, předpovězený Mesiáš - Pamazaný - Kristus - Ježíš - Spasitel.)

Evangelium sv. Marka začíná: Začátek evangelia o Ježíši Kristu, Synu Božím. Je psáno u proroka Izaiáše: „Já posílám svého posla před tebou, on ti připraví cestu. Hlas volajícího na poušti: „Připravte cestu Pánu, vyrovnejte mu stezky.“ Tak se stalo, když Jan Křtitel vystoupil na poušti a hlásal křest obrácení na odpuštění hříchů. V těch dnech přišel Ježíš z Nazareta v Galileji a dal se od Jana pokřtít v Jordáně.

Král Herodes dal Jana zatknout, spoutat a zavřít do

pokračování na další str.

vězení, a to kvůli Herodiadě, manželce svého bratra, protože tu si Herodes vzal za ženu. Jan Herodovi říkal: „Není ti dovoleno, abys měl za ženu manželku svého bratra!“ Herodias proto na Jana zanevřela a nejraději by ho byla připravila o život A jak to nakonec s Janem Křtitelem dopadlo, už víme. Kdo by chtěl znát podrobnosti, ať se podívá do Bible.

Hodně se o Janu Křtitele píše v evangeliu sv. Lukáše: Za dnů judského krále Heroda žil jeden kněz ..., jmenoval se Zachariáš. Jeho manželka pocházela z Aronova rodu a jmenovala se Alžběta. Oba byli spravedliví před Bohem a žili bezúhonně podle všech příkázání a nařízení Páně. Neměli však děti, protože Alžběta byla neplodná a oba už byli pokročilého věku. Když jednou Zachariáš vykonával kněžskou službu v chrámě, objevil se anděl Páně a ten mu řekl: „Neboj se, Zachariáši, neboť tvá modlitba byla vyslyšena; tvoje žena Alžběta ti porodí syna a dáš mu jméno Jan.“

A dále se v Lukášově evngeliu dočteme: V šestém měsíci byl anděl Gabriel poslán od Boha do galilejského města, které se jmenuje Nazaret, k panně

zasnoubené s mužem jménem Josef z Davidova rodu, a ta panna se jmenovala Maria. Anděl k ní vešel a řekl: „Buď zdráva, milostiplná! Pán s tebou!“ A dále pokračoval: „Neboj se, Maria. Došla jsi milosti u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Bude veliký a bude nazýván Syn Nejvyššího. ... I tvoje příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna, je už v šestém měsíci, a ta byla považována za neplodnou. Vždyť u Boha není nic nemožného. ... V těch dnech se Maria vydala na cestu a spěchala do jednoho judského města v horách. Vešla do domu Zachariášova a pozdravila Alžbětu. ... Alžbětě se naplnil čas k porodu a narodil se jí syn. A dostal jméno Jan. A tuto událost si zase po roce budem připomínat, tuto událost budeme zase po roce oslavovat i při letošní velkoborské „kostelní“ pouti, v neděli 25. června 2023 od 11 hodin v kostele Narození svatého Jana Křtitele ve Velkém Boru.

Všem přeji pěknou „kostelní“ a i tu „světskou“ pout’.

Stanislav Bušta

Sbor Velkobor

Milí čtenáři a příznivci našeho sboru i duchovní hudby a zpěvu - chtěli bychom dnes poděkovat všem, kdo se zúčastnili našeho Májového koncertu a přispěli i finančně na tuto akci ať už jen malou částkou nebo sponzorským darem. Trio Viléma Veverky určitě posluchače nezklamalo svým živým přednesem, milou a přátelskou atmosférou, kterou vytvořili a v neposlední řadě naší společnou tradiční písni s jejich doprovodem. Velké poděkování patří naší klavíristce Janě, která nás každou zkoušku hudebně doprovází a je naší stálou oporou. Největší poděkování za nás všechny zpěváky, kteří za více než deset let sborem prošli, chceme vyjádřit naší Radce, která dovedla VELKOBOR ke slušným výkonům, připravovala úžasný repertoár,

upravovala party pro vícehlasý zpěv a dokázala z nás udělat i výbornou partu. Z Velkého Boru odešla a po mnoha letech se s námi rozloučila jako sbormistryně. Slíbila, že nám vypomůže pěvecky a pod novým vedením se tedy sbor pouští i do nové etapy. Necháváme stále dveře otevřené pro kohokoliv, kdo si rád zazpívá a jsme rádi, že náš věkový rozptyl je od puberty do důchodového věku. Sbor je i dobrá parta přátel a po koncertě si rádi posedíme a zazpíváme s kytarou a věříme, že tomu tak bude i nadále.

Blíží se velkoborská pout’ a vernisáž, kterou opět po roce oživíme několika písničkami a snad i na mše se část sboru sejde na Velkém Boru i za týden v Jetenovicích. To už bude léto v plném proudu a všichni si budou užívat zaslouženou dovolenou a prázdniny. Přeji i vám všem krásné zážitky, mnoho nových objevů a vraťte se z vašich cest v pořádku, protože stále platí: všude dobře, doma nejlépe!

Marie Hlůžková

SDH

Velký Bor

V květnu jsme pořádali okrskovou soutěž, která se konala 20. 5. 2023. Soutěže se zúčastnilo celkem 14 družstev (7 mužů, 4 ženy, 2 veteráni a 1 děti). Naše ženy obsadily 1. místo s časem 29,72 s, muži I obsadili též první místo s celkovým časem 102,73 s a tým mužů II obsadil krásné 5. místo s celkovým časem 122 s. Počasí nám přálo a my si soutěž náležitě užili až do pozdních hodin.

3. 6. proběhlo okresní vyřazovací kolo žen na Rabí, kde se našim ženám už tak moc dobře nevedlo. S celkovým časem 165,72 s obsadily 13. místo, ale to nevadí, příští rok to bude lepší.

Zato naši muži předvedli excelentní výkon na vyřazovacím okresním kole obvodu I a II, které se konalo 10. 6. 2023 taktéž u nás a s celkovým časem 108,53 s postupují z 1. místa do okresního kola, které se koná 17. 6. 2023 v Čejkovech. Moc všem gratuluji a přeji úspěšné další kolo.

Radmila Štípková

OKRESNÍ VYŘAZOVACÍ SOUTĚŽ MUŽI 10.6.2023

	SDH	Požární útok	TB	Štafeta I	TB	Štafeta II	TB	Výsledný čas	Poradí
1	Velký Bor	34,19	74,34	-	-			108,53	1.
2	Hradešice	41,00	78,31	-	-			119,31	6.
3	Slatina	36,00	77,03	-	-			113,03	4.
4	Zavlekov B	47,68	78,37	-	-			126,05	9.
5	Kvasetice	40,38	80,57	-	-			120,95	7.
6	Jetenovice	39,78	82,22	-	-			122,00	8.
7	Třebomyslice	109,38	84,50	-	-			193,88	10.
8	Planice	36,85	73,72	-	-			110,57	2.
9	Pačejov	33,07	80,90	-	-			113,97	5.
10	Hejna	34,28	77,00	-	-			111,28	3.
11	Velké Hydčice	40,31	NP	-	-			40,31 _{NP}	11.

SDH

Jetenovice

Milí spoluobčané, v Jetenovicích jsme dne 30. 4. na hřišti tradičně *stavěli májku*. Opekli jsme si burty a hlídali jsme ji až do nočních hodin.

8. 5. jsme uspořádali *hasičský výlet vlakem* do Plzně *do ZOO*. Počasí bylo krásné a děti spokojené.

V průběhu května jsme pilně *trénovali na okrskovou hasičskou soutěž*, která se letos konala ve Velkém Boru. Zúčastnily se naše ženy, které skončily na 4. místě, muži, ti se umístili na krásném 2. místě, a veteráni také na 2. místě. Naše hasičky vyrazily také na *vyřazovací soutěž*, která byla 3. 6. v Rábí. Z této soutěže *postoupily* do Čejkov, kam pojedou 17. 6. Muži byli na *vyřazovací soutěži* ve Velkém Boru 10. 6., kde se umístili na *nepostupovém* 8. místě. Všem hasičům, kteří soutěžili, moc děkuji za reprezentaci našeho sboru a ženám do Čejkov držím pěsti, ať přivezou nějaký pohár.

První prázdninový víkend nás čeká *pout'*. **Pout'ovou zábavu** pořádáme **1. července** na hřišti a hudbu nám bude pouštět DJ JONO. Všichni jste srdečně zváni.

Všem přeji klidné prázdniny a hezkou a bezstarostnou dovolenou.

Pavel Makovec

5. 5. oslava osvobození a konce 2. světové války

Červánky

Charakteristické zabarvení červánek vzniká lomem slunečních paprsků v atmosféře a jejich rozptylem na molekulách vzduchu nebo na částicích prachu. Večer se na obloze objevují po slunečném a teplém letním dni – ve večerních hodinách totiž bývá v atmosféře velké množství prachu, na němž se při ochlazení vzduchu kondenzuje vodní pára. Červánky jsou v tomto případě předzvěstí suchého a slunečného počasí. Výskyt ranních červánek z důvodu velkého množství vodní páry v atmosféře je naopak většinou předzvěstí zhoršení počasí. Nejčastějším důvodem je přechod frontálního systému. Pokud jsou červánky v dolní části zbarveny sytou červenou, s největší pravděpodobností se bude jednat o studenou frontu, která přinese ochlazení, velkou oblačnost, srážky a v letním období i bouřky.

Víte, co vyprávěla příroda staré Šumavy?

Žili na Šumavě a Šumavou. Hory a kopce byly jejich domovem a husté lesy živobytím. Příroda byla všude kolem nich a vyprávěla příběhy. Příběhy o tom, co kdysi bejvávalo na Šumavě. Čím byla tato krajina výjimečná, jaké přírodní skvosty ukrývala nebo proč je hluboko v zemi pot i krev Šumaváků. Bylo toho tolik, co jim chtěla říct, a tak je poprosila, aby se v klidu posadili a vyslechli si vyprávění z míst, kde lišky dávají dobrou noc.

Díky zájmu a podpoře místních občanů mohla vyjít má třetí kniha o Šumavě, která nese příznačný název *Bejvávalo na Šumavě – příroda a lidé*. Chtěla bych tímto moc poděkovat všem, kdo si knihu zakoupili již v předprodeji. Váš nákup pomohl tomu, aby tato publikace spatřila světlo světa. Věřím, že čtenářům zpříjemní jejich volné chvíle a zavede je do časů a míst, kde voní jehličí a šumí les.

Není pochyb o tom, že příroda je mocná čarodějka. Umí kouzlit v mnoha směrech – být krásná a zároveň krutá. Život dávat i brát. Pokud s ní člověk žije v souladu, může jen získat. Dobová periodika i obecní kroniky zaznamenávaly události, ke kterým na území Šumavy kdysi došlo. Zmiňovaly neobvyklé jevy v této krajině, jakými byly přírodní úkazy, ojedinělá ložiska nerostných surovin nebo výjimečné úlovky. Apelovaly na ochranu zvířectva nebo poukazovaly na neštěstí, která se přihodila v souvislosti s počasím na horách. Pojďme se nyní začíst do jednoho úryvku z takového pramene a připomenout si zajímavost z dnes již zaniklé obce Stodůlky.

Ukázky knihy:

Bejvávalo na Šumavě – příroda a lidé

(Kapitola „Bylo – Nebylo“)

Švédové u Stodůlek

Když táhli Švédové z Bavorska do Čech, Šumava jim stála v cestě. Pomalu postupovali Královským hvozdem a vše, co mělo nohy, před nimi utíkalo. Také Stodůlečtí se uchýlili do lesa. Před tím však nařízli všechny stromy, co stály u zemské stezky. Když se přihnali švédští vojáci i s trémem (vojenský zásobovací oddíl, pozn. autora), jedno kolo u vozu štrejchlo o naříznutý strom. Padal rychle k zemi a vrážel do ostatních naříznutých stromů. Jeden strom za druhým padal v příšerném praskotu a pod kmeny hynuli všichni nájezdníci. I Prášilské jezero se od toho zemského dunění rozvlnilo a přelévalo se přes okraj. Od těch dob se říká tomu lesu. Švédský a v noci se mu všichni vyhýbají. Při vývratech se tam často nachází v zemi podkovy, části zbraní i jiného náradí.

Stachovský zápis

Stejně jako krajina i člověk má ve své paměti hluboko uložené vzpomínky na doby dávno minulé. Ty při zmínce na určité téma ožívají a vytvářejí zajímavé příběhy.

Jednou takovou vzpomínkou je i povídání pana Chalupského, které nás přesvědčí o tom, že ne nadarmo se říká, že se něco/někdo mění jako počasí na horách.

foto Annie Vetyšková

pokračování na další str.

Ukázky knihy:

Bejvávalo na Šumavě – příroda a lidé

(Kapitola „Očitá svědectví“)

Silvestrovský apríl

V zimě roku 1978 jsme se s partou kamarádů domluvili na tom, že oslavíme Silvestra na Pařezí u Petrovic. Těšil jsem se na to až se všich ni sejdeme, popovídáme a jak se patří oslavíme příchod Nového roku.

Proběhly Vánoce a nastal onen očekávaný silvestrovský čas. Ten den bylo nezvykle pěkné počasí. Jasno a 13 °C. Teploty odpovídaly spíš pozdnímu létu než zimě. Vyrazil jsem tedy z Nové Vísky jen v kalhotách a tričku. Na nohy jsem obul kožené střevíce a na cestu zpět jsem si pro jistotu hodil lehkou letní bundu přes rameno. Šlo se mi parádně. Vál příjemně teplý vítr, který mě hnál dopředu, vstříc novým zážitkům.

Na smluvené místo dorazili kamarádi z nedaleké Rovné a Puchverka, a tak nic nebránilo tomu začít zapíjet starý rok a těšit se na to, co přinese rok následující. V tu chvíli by nás ani ve snu nenapadlo, že právě tento Silvestr se zapíše do dějin naší vlasti.

V domě našeho kamaráda se nás sešlo asi 15. S blížící se půlnocí přibývalo panáků i smíchu, a tak jsme příliš nevěnovali pozornost kamarádovi, který se právě vrátil z venku a povídá: „Nějak se ochlazuje, asi bude pršet.“

A ono houby děšť, kolem 23. hodiny začalo z ničeho nic sněžit. Po půlnoci pak ještě víc přituhlo, a když jsem vylezl v 5 hodin ráno ze dveří, tak jsem dostal pořádnou teplotní facku. Venku bylo 20 cm sněhu a -15 °C. Přes noc se ochladilo o téměř 30 °C.

Do zpěvu mi v tu chvíli nebylo, neboť jsem měl před sebou 3,5 km lometrovou štreku domů. Měl jsem to totiž ze všech zúčastněných nejdál. V tu chvíli mně problesklo hlavou, že jsem to se svým lehkým oblečením opravdu vyhrál. Co vám budu povídat, ani panák na cestu mě nezahřál. Byla zima, že by psa ven nevyhnal. Z kopce dolů to ještě celkem šlo, ale z Vojetic do Nové Vsi je to do pěkného kopečka a na to jsem opravdu nebyl připravený. Mé střevíce začaly tak klouzat, že jsem byl víc na zemi než na nohou. Proto jsem se rozhodl boty sundat a zbylé dva kilometry cesty jsem šel jen v ponožkách.

Domů jsem přišel na kost zmrzlý, ale živ a zdrav. Byť se to zdá neuvěřitelné, zůstala tato má příhoda bez následků. Žádný zápal plic ani viróza se nekonala. Dodnes to přičítám tomu, že jsem byl ještě zocelený z vojny, tento příběh se totiž odehrál jen pár měsíců po mém návratu.

Silvestr roku 1978 se zapsal do dějin Československa. Přes většinu našeho území se tenkrát přehnal mrazivý arktický vzduch, který nás sledně způsobil problémy v energetice i v dopravě. Takto nezvyklý jev nikdo nečekal, a vsadím boty na to, že jsem nebyl jediný, koho tento silvestrovský apríl zaskočil. Možná jsem ale jako jediný, šel na Nový rok domů téměř bos.

Josef Chalupský, Nová Víska u Petrovic

Ilustrace Veronika Vichová

Je-li vám blízký život na staré Šumavě tak neváhejte a pojdte se začíst i do dalších řádků, které píše sama příroda. Kniha je od 12.06.2023 k dostání v knihkupectví v Sušici, Klatovech, Horažďovicích nebo na internetových stránkách nakladatelství: <https://bit.ly/KupBejvavalo2> Po domluvě (e-mail: lu.oudova@seznam.cz) je možné žádat i věnování nebo podpis.

Křest knihy Bejvávalo na Šumavě – příroda a lidé proběhne v sobotu 24.06.2023 od 18 hod. v Envicentru Železná Ruda. Všichni jste srdečně zváni!

Ještě jednou vám děkuji za podporu a přeji vám krásné léto plné nezapomenutelných zážitků.

Lucie Oudová

Křest knihy
BEJVÁVALO NA ŠUMAVĚ – PŘÍRODA A LIDÉ
Lucie Oudové

sobota 24.06.2023 od 18 hod.
Environmentální centrum Železná Ruda

Knihu pokřtí starosta
Železné Rudy Ing. Filip Smola

Výstava obrazů
Veroniky Vichové

Hudební doprovod

Občerstvení

Železnorudsko

ENVIRONMENTÁLNÍ CENTRUM ŽELEZNÁ RUDA

Irák 1974 - 75

I přes těch 80 kilometrů je na řece velmi znatelný příliv a odliv a já dlouho nevěděl, kterým směrem to moře vlastně je. Řeka tekla jednou tak a jednou obráceně. A byla plná zakotvených lodí, které čekaly na vpuštění do přístavu a odbavení. Bylo to totiž záhy po prudkém nárůstu cen ropy a do zemí středního východu se valilo tolik zboží, že dosavadní kapacita přístavů nestačila. Mezi loďmi, které na řece kotvily, byly občas i lodi z Československa, i když ty většinou dlouho nečekaly, vozily totiž často holubičky míru a měly přednost. Ještě před necelým rokem jsem na vojně spolupracoval při označování beden s expedovanou dělostřeleckou municí nápisem BASRAH.

Námořníci z čs. lodí chodili k nám na bazén a zvali nás na palubu. Na loď Brno jsme se nedostali, v den naší předpokládané návštěvy vypuknul na lodi požár. Ale asi za měsíc připlula loď Sitno a na tu už jsme se podívali.

Technoexport, který stavbu zastřešoval, si pronajal bazén letištního hotelu a tam jsme měli volný přístup. Kromě nás tam ovšem chodili i někteří hoteloví hosté. Vzpomínám si, jak se na schůzi řešilo, jak zamezit tomu, aby domorodci čůrali při plavání do vody. Padl návrh přidat do vody něco, co by způsobilo zbarvení vody okolo provinilce. Hned ovšem námitka: „Jen to tam přidejte, jsou jako děti a budou se bavit tím, že vytváří barevné efekty.“

Do centra Basry to bylo z naší vily asi 3 km. Ulice se zlatnickými krámkami se opět, podle hlavní brněnské komerční ulice, jmenovala Česká. Z centra jsem na Lesnou chodil pěšky. Nejdrívě se šlo po nábřeží, pak přes slam. Spousta úplně primitivních příbytků. Tyčka mezi dvěma palmami a palmové listy jako střecha a stěny. Bez tekoucí vody, bez kanalizace. Na stavbě si montéři vyprávěli, že si jeden jejich irácký spolupracovník bral den volno, že si potřebuje postavit nový dům. Neuvěřitelná bída. A při tom se do země valilo tolik ropných dolarů. Dnes už to bude určitě jinak, i když možná ne úplně. Země prošla dlouhou válkou s Iránem, pak první válka v zálivu, druhá válka v zálivu a nakonec islámský stát. Téměř kontinuální válečný stav.

Před mým odletem do Iráku mě borovský řezník pan Haustein žádal, abych mu přivezl kardamom. Dělal výborné salámy, sekanou a do svých výrobků potřeboval koření, které se ale v Čechách shánělo jen těžko. V Basře bylo na trhu, který se arabsky řekne suk, celé oddělení kořenářů. Otevřené pytle s kořením různých barev a vůní. Byl tu námořní přístav a do Pákistánu po moři kousek. Koření se prodávalo na kila. Potíž byla, že já nevěděl jak kardamom vypadá, ani jak se nazývá arabsky. Od Arabů pracujících na velině kotelny jsem se pořád nemohl nic dozvědět. Pak jeden přinesl anglicko-arabský slovník a ukázalo se, že

kardamom je v irácké arabštině hel. Ten už jsem znal. Arabové si ho sypali do kafe. Tak jsem ho na suku kilo koupil. Za pár korun. Když jsem chtěl za dva roky nákup kardamomu opakovat v iráckém vnitrozemském Mashadu, podivil jsem se. V kořenářském krámku prodávali kardamom na gramy, jejich celková zásoba byla tak půl kila a cena 10x vyšší než v Basře.

Na rafinérii jsem měl svou kancelář, kde byly též náhradní díly na námi dodávané zařízení. Montéři chytali na poušti škorpióny a u mě se je snažili preparovat formaldehydem.

Oblast, na které se rozkládá dnešní Irák, je vlastně Mezopotámie, jedna z kolébek lidstva. Před odletem do Iráku jsem si přečetl Zamarovského knihu Na počátku byl Sumer a některá místa, o nichž Zamarovský píše, jsou od Basry skoro na dohled. Tak jsem navštívil biblický Ur Chaldejský, se zikkuratem a základy domu praotce Abraháma a jeho dvou žen. Archelogové tam dokonce našli důkaz biblické potopy světa. Při vykopávkách se prokopali kulturními vrstvami, pak dlouho nic, co by naznačovalo osídlení, ale pak se vrstvy dokazující starší osídlení znovu objevily.

Dalšími takovými místy je Uruk-Varka a Lagaš-Tello. Návštěva těchto míst vyžadovala policejní asistenci. Vzpomínám si, jak jsme na policejní doprovod čekali na nádvoří policejní stanice a za několika zamřížovanými dveřmi bylo vidět vězně. Pak tam byl také rybníček a v něm spousta želv. Ty po našem příchodu okamžitě naskákaly do vody, potopily se, ale za chvíli už zvědavě vystrkovaly hlavičky nad hladinu.

V řece, přímo z nábřeží v Basře, se nechaly chytat ryby, hlavně sumci. Domorodci sumce nechytali. Vysvětlovali mi, že když se jeden z jejich proroků šel k řece umýt, sumec mu ocasem odháněl kal. Někdy jsme loďkou přepluli až na druhý břeh. Tam byla zakotvena spousta nákladních vlečných člunů a chytali jsme z nich. V řece se nechal ulovit i jeden druh menšího žraloka, ale to se mi nikdy nepovedlo.

Kapra (sumce) na Vánoce 1974 jsem se pokoušel chytit v Quarnah, na soutoku Eufratu a Tigridu. Seděl jsem přímo na špičce pevniny, po pravé ruce Eufrat, po levé Tigrid a přede mnou Shatt al-Arab. Přišel ke mně nějaký chlapec s knížkou v ruce, asi se učil a bez varování mi anglicky oznámil, že Bagdád je hlavní město Iráku. A zase odešel. Žádný úlovek se nekonal, ale utrl jsem tam spoustu háčků. Potom jsem se dozvěděl proč. Připlul Arab s loďkou a z místa kam jsem nahazoval, vytáhl síť. Kromě ryb v ní měl i moje háčky. Celou množinu.

V místech, kde je dnes město Al-Quarnah, byl prý biblický ráj. Označuje ho tabulka na ohradce okolo stromu, snad stromu poznání. Ale nebyla to jablono, ale oliva, pokud si dobře vzpomínám.

Stanislav Trčka

pokračování v dalším vydání novin

Hmyz

Ať jsi velký nebo škrvně
šlapej v opatrně.
Co objeví, kdo se dívá?
pod se stínka skrývá

Na stéblu zas souká
po se mlsně kouká
 jdou hezky v řadě
hledat jídlo po zahradě

V bzučí pilné
v kůře leze roháč velký
kytku místo koláče
má ke sváče

Koláč

Minutka už zvoní
Z trouby koláč voní
nestačí nám na něj slova
upekl se do

Ochutnali bychom hned
bude sladký jako
chvilku počkej, milý
teď by sis jen spálil

Dáme si ho za
bude zrovna na svačinu
napřátele počkáme
ochutnat je necháme

Ludmila Bakonyi Selingerová

Úplňky květen a červen 2023

3. července 2023 v 13:38 hod. bouřkový úplněk ve znamení Kozoroha

Kozoroh je znamení velmi trpělivé, zodpovědné, systematické a pracovité a je pro něj velmi důležité dosáhnout úspěchu. Máte šanci dokončit úkoly a resty z minulosti. Mohou se ale objevit myšlenky, zda dát přednost svým pocitům nebo povinností. Pokud uvažujete o velkých finančních transakcích nebo chcete uzavřít obchod, raději si dopřejte ještě trochu času na důkladnou analýzu svých finančních možností. Do ničeho se nevrhejte po hlavě.

Zdraví: Chraňte si páteř, klouby a kolena. Pečujte o svou pleť, dopřejte jí péči v podobě kvalitního krému.

1. srpna 2023 ve 20:31 hod. jeseteří úplněk ve znamení Vodnáře

Vhodný čas na zábavu a relaxaci, naopak je dobré vyhnout se náročným pracovním činností. Může v nás vyvolávat spontánnost, touhu vyjet ze zajetých kolejí, možná i výstřednost a rebelantství. Snažte se být s těmi, s kterými je vám dobře.

Zdraví: Chraňte si lýtka, kotníky, pečujte o žíly. Dopřejte si masáž nohou.

31. srpna 2023 v 3:25 hod. úplněk ve znamení Ryb

První superúplněk tohoto roku nese označení modrý měsíc. Jde tedy o druhý úplněk v jediném kalendářním měsíci. V angličtině se používá úsloví „once in a blue moon“, které má stejný význam jako české „jednou za uherský rok“. Označení nemá nic společného s barvou Měsíce. Přináší větší přecitlivělost, u někoho možná i sklon k depresivním náladám. Pozor na ukvapené reakce, neuvážené kroky a rozhodnutí. Je vhodný čas pro kreativní tvoření, tento úplněk může přinést spoustu skvělých nápadů.

Zdraví: Pečujte o chodidla a prsty u nohou. Dopřejte jim pedikúru, chůzi naboso, plavání.

23.6.	17:00	Vernisáž výstavy „Panenky pro potěšení“	Velký Bor - OU
25.6.		Pouťové atrakce firma Flasch	Velký Bor - náves
25.6	11:00	Pouťková mše svatá	Velký Bor - kostel
1.7.		Pouťové atrakce firma Flasch	Jetenovice
1.7.		Pouťová zábava DJ JO-NO	Jetenovice- hřiště
22.7.	13:30	Velkoborská lávka	Velký Bor - hřiště
12.8.	15:00	Protestní pochod proti hlubinnému úložišti radioaktivního odpadu	Pačejov
26.8.	14:00	Rozloučení s prázdninami	Velký Bor - myslivna

Obec Velký Bor ve spolupráci se sběratelkou Jarmilou Strakovou zvou na výstavu

VÝSTAVA PANENKY PRO POTĚŠENÍ

v prostorách výstavní síně
" U Trčků "

v budově OÚ ve Velkém Boru
23.6. - 23.7. 2023

Výstava bude přístupná
v pracovních dnech od 7 do 15 hodin,
o víkendech a ve svátcích
po telefonické domluvě.
Kontakt: 376514378, nebo 724232262

Křest knihy BEJVÁVALO NA ŠUMAVĚ – PŘÍRODA A LIDÉ

Lucie Oudové

sobota 24.06.2023 od 18 hod.
Environmentální centrum Železná Ruda

Knihu pokřtí starosta
Železné Rudy Ing. Filip Smola

Výstava obrazů
Veroniky Víchové

Hudební doprovod

Občerstvení

